Alþingi
Erindi nr. Þ 140/2128
komudagur 7.5.2012

Alþingi Nefndasvið
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 07.05.2012

Efni: Umsögn ASÍ um frumvarp til laga um heimild til handa ráðherra f.h. ríkissjóðs til að fjármagna gerð jarðgangna undir Vaðlaheiði, 718. mál.

Í yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar sem gefin var út í tengslum við gerð kjarasamninga árið 2011 segir m.a:
„Það er sameiginlegt markmið stjórnvalda og aðila vinnumarkaðarins að vinna bug á atvinnuleysi og skapa fjölbreytt og vel launuð störf hér á landi. Til þess að ná því markmiði þarf að örva fjárfestingu og skapa hvata til nýsköpunar í atvinnulífi, en jafnframt búa atvinnulífinu hagstæð starfsskilyrði með almennri efnahagsstefnu sem stuðlar að hagvexti. Stjórnvöld eru reiðubúin til samstarfs við samtök launafólks og atvinnurekenda um sókn í atvinnumálum, m.a. á forsendum áætlunarinnar um Ísland 2020. Markmið sóknar í atvinnumálum er að atvinnuleysi verði ekki hærra en 4-5% af vinnuafli í lok samningstímans. Til að það markmið náist þarf að auka hagvöxt umfram horfur að óbreyttu.
Við blasir að fjárfesting hefur verið of lítil á undanförnum árum og aðgerðir til að örva hagvöxt og skapa störf hljóta að beinast að því að auka arðbæra fjárfestingu hér á landi. Á síðasta ári var fjárfesting undir 200 milljörðum króna eða 13% af landsframleiðslu og hefur þetta hlutfall aldrei verið lægra. Það er markmið stjórnvalda og aðila vinnumarkaðarins að þetta hlutfall fari stighækkandi og verði ekki lægra en 20% í lok samningstímans en það jafngildir því að fjárfesting verði ekki lægri en 350 ma.kr. á ári.“

Í yfirlýsingunni er tekið fram að framkvæmdir við Vaðlaheiðagögn myndu að forfallalausu hefjast haustið 2011.

Alþýðusamband Íslands telur mikilvægt að ráðist verði í gerð Vaðlaheiðagangna og þau kostuð með notendagjöldum. Almennur stuðningur er við göngin á svæðinu þ.e. í Eyjafirði og Þingeyjarsýslum og ekki ágreiningur um að þau verði fjármögnuð með veggjaldi. Vaðlaheiðargöng verða mikil samgöngubót og styttir leiðina frá Eyjafirði og austur um. Þá munu göngin leggja grunn að því að tengja saman Akureyri og Húsavík sem eitt atvinnusvæði. Göngin munu þannig styrkja grundvöll fyrirhugaðra orku- og stóriðjuframkvæmda í Þingeyjarsýslum og má telja að þau séu hluti af uppbyggingu innviða í tengslum við þær.

Það að göngin verða kostuð með veggjöldum er forsendan fyrir því að hægt sé að ráðast í gerð þeirra við núverandi aðstæður. Ljóst er að gerð jarðgangna sem kostuð verða með veggjöldum hefur ekki áhrif á aðrar framkvæmdir sem ráðist verður í skv. Vegaáætlun. Þannig er ljóst að Vaðlaheiðagögn sem kostuð verða með veggjöldum munu ekki seinka framkvæmdum sem eru á Vegaáætlun og einnig er jafn ljóst að það að hætta við Vaðlaheiðargögn á forsendum veggjalda mun ekki flýta fyrir því að hægt verði að ráðast í aðarar framkvæmdir.

ASÍ bendir á að áhætta ríksins af gerð gangnanna er takmörkuð. Notendagjöldum er ætlað að standa undir kostnaði við gerð gangnanna að fullu. Í fyllingu tímans munu göngin renna til ríkisins án sérstaks endurgjalds. Fari svo að forsendur arðsemisútreikninganna gangi ekki að fullu eftir felur það ekki endilega í sér að þá muni kostnaður falla á ríkið heldur verður einfaldlega að lengja þann tíma sem göldin verða innheimt. Að sama skapi má stytta tímann sem gjöldin verða innheimt ef til að mynda umferð um gögnin verður meiri en gert er ráð fyrir þannig að styttri tíma taki að ná upp í kostnað en áætlanir gera ráð fyrir.

ASÍ mælir því með samþykkt frumvarpsins.

F.h. Alþýðusambands Íslands

Ólafur Darri Andrason
Hagfræðingur ASÍ

SAMTÖK ATVINNULÍFSINS

Fjárlaganefnd
Austurstræti 8 -10

150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. Þ 140/2001
komudagur 30.4.2012

Reykjavík, 30. apríl 2012

Varðar: Umsögn um frumvarp til laga um heimild til handa ráðherra f.h. ríkissjóðs til að fjármagna gerð jarðgangna undir Vaðlaheiði, 718. mál.

Samtök atvinnulífsins styðja eindregið að frumvarp þetta verði að lögum og að sem fyrst verði ráðist í gerð Vaðlaheiðarganga þannig að notendur greiði sérstakt gjald fyrir notkun á göngunum sem standi undir kostnaðinum við gerð þeirra.

Almennur stuðningur er við göngin í nágrenni ganganna, þ.e. í Eyjafirði og Þingeyjarsýslum. Ósk er um það á svæðinu að fá að greiða sérstaklega fyrir afnot af fyrirhuguðum göngum. Notendagjöld breyta öllum forsendum fyrir aðkomu ríkisins og um leið arðsemisforsendum. Göngin munu á endanum renna til ríkisins. Endurgjaldslaust ef notendurnir hafa greitt allan kostnaðinn. En takist ekki að ná öllum kostnaðinum til baka með notendagjöldum verður raunverulegur fjárfestingarkostnaður ríkisins hverfandi sem hlutfall af heildarkostnaði við framkvæmdina. Þess vegna þarf að taka ákvörðun miðað við að kostnaður ríkisins við göngin verði ýmist enginn eða hverfandi þegar væntanleg arðsemi af göngunum er metin. Það á ekki að taka kostnað notendanna inn í arðsemisútreikninginn fyrir ríkið, sérstaklega ekki í þessu tilfelli, þar sem notendum er í sjálfsvald sett hvort þeir fara göngin eða upplifa hina fögru leið um Víkurskarð.

Vaðlaheiðargöng verða mikil samgöngubót bæði vegna styttingar leiðarinnar frá Akureyri í Fnjóskadal og austur um og eins vegna erfiðrar vetrarfærðar um Víkurskarð. Þau munu einnig leggja grunn að því að Akureyri og Húsavík geti orðið eitt atvinnusvæði. Göngin verða einnig til að styrkja grundvöll fyrirhugaðra orku- og stóriðjuframkvæmda í Þingeyjarsýslum og má telja að þau séu hluti af uppbyggingu innviða í tengslum við þær.

Forsendur kjarasamninga sem undirritaðir voru í maí 2011 voru meðal annars að takast myndi að auka fjárfestingar í samfélaginu sem verið hafa minni hér á landi en um áratugaskeið. Sama átti við þegar stöðugleikasáttmáli aðila á vinnumarkaði og ríkisstjórnarinnar var undirbúinn árið 2009 en þá var sammælst um að ráðast í sérstakar samgönguframkvæmdir og gert ráð fyrir að ráðist yrði í gerð Vaðlaheiðarganga og var áætlað að framkvæmdir gætu hafist á árinu 2010. Í yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar þann 5. maí 2011 kom fram að ákveðið hafi verið að ráðast í gerð Vaðlaheiðarganga og að framkvæmdir myndu að forfallalausu hefjast haustið 2011.

Því er óskandi að Alþingi finni flöt á því að koma þessari framkvæmd af stað.

Virðingarfyllst,

Vilhjálmur Egilsson,
framkvæmdastjóri.

Aðsetur: Borgartún 35, 105 Reykjavík
Sími: 591 00 00
Bréfsími: 591 00 50
Netfang: sa@sa.is
Veffang: www.sa.is